

Fortum Oyj

Tilinpäätöstiedote tammi-joulukuu 2014

4. helmikuuta 2015

Sisällys

Vahva tulos päätti vaativan vuoden - Osingonjakoehdotus 1,10 euroa osakkeelta sekä lisäosinko 0,20 euroa osakkeelta	3
Fortumin toimitusjohtaja Tapio Kuula	4
Strategian mukainen rakennejärjestely Venäjällä	6
Tehostamisohjelma 2013–2014	7
Sähkön siirtoliiketoiminnan strateginen arviointi	7
Raportointimuutos IFRS-standardien muutosten sekä uuden organisaatorakenteen johdosta	7
Taloudellinen tulos	8
Taloudellinen asema ja rahavirta	9
Markkinatilanne	10
Segmenttikatsaukset	13
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja osakkeisiin sekä käyttöomaisuuden ja osakkeiden myynnit	19
Osakkeet ja osakepääoma	21
Konsernin henkilöstö	22
Tutkimus ja kehitys	22
Kestävä kehitys	22
Muutoksia Fortumin johdossa	25
Yhtiökokous 2014	25
Katsauskauden jälkeiset tapahtumat	26
Näkymät	26
Osingonjakoehdotus	30
Yhtiökokous 2015	30

Osavuositarkastuksen taulukot

Lyhennetty konsernin tuloslaskelma	32
Lyhennetty konsernin tase	34
Lyhennetty laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	35
Lyhennetty konsernin rahavirtalaskelma	36
Nettovelan muutokset ja tunnusluvut	38
Konsernin lyhennetyn osavuositarkastuksen liitetiedot	39
Tunnuslukujen laskentakaavat	58
Markkinatilanne ja saavutetut sähkön tukkumyyntihinnat	59
Tuotanto- ja myyntivolyymit	60

Ellei toisin mainita, sulkeissa esitetyt luvut viittaavat vertailukauteen eli samaan ajanjaksoon edellisenä vuonna

Vahva tulos päätti vaativan vuoden - Osingonjakoehdotus 1,10 euroa osakkeelta sekä lisäosinko 0,20 euroa osakkeelta vuodelta 2014

Loka-joulukuu 2014

- Vertailukelpoinen liikevoitto oli 436 (423) miljoonaa euroa, +3 %
- Liikevoitto oli 650 (507) miljoonaa euroa, josta vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja myyntivoittoja, lähinnä Gasum Oy:n osakkeiden myynnistä, oli 213 (83) miljoonaa euroa
- Osakekohtainen tulos oli 0,64 (0,52) euroa, +23 %, josta vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja myyntivoittoja, lähinnä Gasum Oy:n osakkeiden myynnistä, oli 0,25 (0,07) euroa
- Liiketoiminnan rahavirta oli yhteensä 452 (398) miljoonaa euroa, +14 %
- Tehostamisohjelma 2013-2014 saatiin onnistuneesti päätökseen
- Fortum aikoo kasvattaa vesivoimaomistustaan 60 prosentilla venäläisen energiantuotantoyhtiö TGC-1:n uudelleenjärjestelyllä. Edellyttäen että TGC-1 - uudelleenjärjestely etenee suunnitellusti, Fortum on valmis osallistumaan vähemmistöosuudella Fennovoiman ydinvoimahankkeeseen.

Tammi-joulukuu 2014

- Vertailukelpoinen liikevoitto oli 1 351 (1 403) miljoonaa euroa, -4 %
- Liikevoitto oli 3 428 (1 508) miljoonaa euroa, josta 2 077 (106) miljoonaa euroa oli vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä (pääasiassa Suomen sähkönsiirtoliiketoiminnan myyntivoitto)
- Osakekohtainen tulos oli 3,55 (1,36) euroa, +161 %, josta vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat 2,36 (0,10) euroa. Eniten vaikutti Suomen sähkönsiirtoliiketoiminnan myyntivoitto, 2,08 euroa/osake
- Tehostamisohjelma 2013-2014 saatiin onnistuneesti päätökseen
- Suomen ja Norjan sähkönsiirtoliiketoimintojen myynnit saatiin päätökseen
- Liiketoiminnan rahavirta oli yhteensä 1 762 (1 548) miljoonaa euroa, +14 %
- Fortumin hallituksen osingonjakoehdotus on 1,10 euroa osakkeelta sekä lisäosinko 0,20 euroa osakkeelta vuodelta 2014

Tunnuslukuja	IV/14	IV/13*	2014	2013*
Liikevaihto, milj. euroa	1 285	1 390	4 751	5 309
Liikevoitto, milj. euroa	650	507	3 428	1 508
Vertailukelpoinen liikevoitto, milj. euroa	436	423	1 351	1 403
Tulos ennen veroja, milj. euroa	639	493	3 360	1 398
Tulos/osake, euroa	0,64	0,52	3,55	1.36

Liiketoiminnan rahavirta, milj. euroa	452	398	1 762	1 548
Oma pääoma/osake, euroa			12,23	11,28
Korollinen nettovelka (kauden lopussa), milj. euroa			4 217	7 793
Nettovelka ilman Värmen rahoitusta			3 664	6 658

Tunnuslukuja	2014	2013*
Sijoitetun pääoman tuotto, %	19,5	9,0
Oman pääoman tuotto, %	30,0	12,0
Nettovelka/käyttökate (EBITDA)	1,1	3,7
Vertailukelpoinen nettovelka/käyttökate (EBITDA)	2,3	3,9
Vertailukelpoinen nettovelka/käyttökate (EBITDA) ilman Värmen rahoitusta	2,0	3,4

*Tilinpäätöstiedotteessa esitetyt vertailuluvut vuodelle 2013 on päivitetty Fortum Värmeen ja segmenttiraportointiin liittyvien muutoksien johdosta (liitteet 2 ja 4).

Yhteenveto näkymistä

- Fortum arvioi edelleen, että sähkön kysyntä Pohjoismaissa kasvaa tulevina vuosina keskimäärin noin 0,5 % vuodessa
- Power and Technology -segmentin suojaukset pohjoismaiselle tuotannolle: vuoden 2015 tukkumyynnistä on suojattu noin 50 % hintaan 40 euroa/MWh ja vuodeksi 2016 on suojattu noin 10 % hintaan 39 euroa/MWh
- Yhtiö arvioi, että Russia-segmentin liikevoittotavoitetaso (EBIT), 18,2 miljardia Venäjän ruplaa, saavutetaan vuoden 2015 aikana. Euromääräinen tulostaso vaihtelee johtuen pääosin valuuttakurssivaihtelusta.

Fortumin toimitusjohtaja Tapio Kuula

(31.1.2015 asti):

Vuosi 2014 oli haasteellinen Fortumille. Sähkön hintojen ja maailmantalouden kehitys sekä ruplan heikkeneminen olivat ilmeisiä pettymyksiä. Myöskään hyödykkeiden hintojen romahdus vuoden viimeisellä neljänneksellä ei ollut ennakoitavissa. Sähkön hinta laski vuoden aikana, hyödykehintoja vähemmän pääosin CO₂-päästöoikeuksien positiivisen hinnankehityksen johdosta.

Fortum jatkoi sisäistä muutosta tehokkuuden ja joustavuuden lisäämiseksi. Vahvan tuloksemme taustalla olivat erityisesti tehostamisohjelma ja suunnitelmien mukaisesti toteutetut liiketoimintojen myynnit, jotka molemmat veimme läpi menestyksekkäästi. Fortumin vuoden 2014 tulos oli hyvä markkinatilanteessa, jota heikensivät mm. matalat sähköhinnat, hyvin heikko rupla ja lämmin sää. Pohjoismaissa sähkön kysyntä heikkeni vain hieman, ja Venäjällä kysyntä säilyi vuoden 2013 tasolla. Vuonna 2014 Fortumin vertailukelpoinen liikevoitto oli 1 351 miljoonaa euroa ja kassavirta oli vahva, 1 762 miljoonaa euroa.

Venäjällä saimme valmiiksi Njaganin kolmannen yksikön. Suurin osa Venäjän investointiohjelmastamme on nyt valmis. Russia-segmentin liikevoittotavoitetaso (EBIT), 18,2 miljardia Venäjän ruplaa, on määrä saavuttaa vuoden 2015 aikana. Euromääräinen tulostaso vaihtelee pääosin valuuttakurssivaihtelun vuoksi.

Maaliskuussa 2014 laajensimme johtoryhmäämme. Sähkönsiirtoliiketoiminnan myyntihanke laittaa yrityksen strategisesti uuteen asemaan, lisäksi meillä on edelleen meneillään merkittäviä liiketoiminnan myyntejä ja investointiohjelmaa ja uudelleenjärjestelme sekä valmistaudumme Euroopan muuttuviin energiamarkkinoihin saavuttaaksemme kasvua. Tässä tilanteessa tarvitsemme johtoryhmään strategiaan, yritysmyynteihin ja –hankintoihin sekä yhteiskuntasuhteisiin liittyvää

osaamista. Vaikka vuosien 2013-2014 tehostamisohjelman saatiin menestyksellisesti päätökseen, uskomme, että meillä on edelleen sisäistä kehityspotentiaalia.

Uudistettu johtoryhmä mahdollistaa toimintamme jatkoparantamisen ja -tehostamisen, synergioiden entistä paremman hyödyntämisen eri liiketoimintojen ja tukifunktioiden välillä sekä investointisuunnitelmien perusteellisen arvioinnin niin, että saamme niistä strategiamme mukaisesti parhaan tuoton.

Tulevaan kasvuun liittyvät suunnitelmamme alkavat muotoutua. Vuonna 2014 myimme Suomen ja Norjan sähkönsiirtoliiketoimintomme, ja parhaillaan arvioimme ja valmistelemme Ruotsin sähkönsiirtoliiketoimintamme myyntiä. Lisäksi kerroimme aikeestamme lisätä vesivoiman tuotantokapasiteettiamme 60 %:lla venäläisen TGC-1:n (Territorial Generating Company) rakennejärjestelyllä. Mikäli Fortum saa yli 75 % omistusosuuden TGC-1:n vesivoimatuotannosta, olemme valmiita osallistumaan enintään 15 % vähemmistöosuudella Fennovoiman ydinvoimahankkeeseen, samoilla ehdoilla kuin muutkin suomalaiset hankkeessa tällä hetkellä mukana olevat yritykset.

Vesivoimatuotannon osuuden kasvattaminen on missiomme ja strategiamme mukaista. Toimintamme tarkoitus on tuottaa energiaa, joka edesauttaa nykyisten ja tulevien sukupolvien elämää. Haluamme toimia vastuullisesti niin lähitulevaisuudessa kuin pitkällä aikavälillä. Vastuullisten ratkaisujen ja toiminnan kautta tuotamme merkittävää lisäarvoa osakkeenomistajillemme. Samalla meille syntyy ainutlaatuinen mahdollisuus parantaa kilpailukykyämme. Kestävän kehityksen mukainen toiminta vahvistaa taloudellista tuloksenteokkykyämme ja luo vakaan perustan kasvattaa omistaja-arvoa.

Fortumin strategia perustuu hiilidioksidivapaaseen tuotantoon; vesi- ja ydinvoima sekä yhdistetty sähkön ja lämmöntuotanto ovat ydinosiamistamme. Kasvaaksemme näillä alueilla pyrimme luomaan lisäarvoa rakennejärjestelyin ja yrityshankinnoin.

Hiilidioksidivapaan tuotannon ohella kuluttajaliiketoimintamme on meille tärkeää, ja olemme sitoutuneet sen kasvattamiseen.

Pohjoismaisen ydinliiketoimintamme edelleen vahvistaminen edellyttää Euroopan-laajuisia yhteismarkkinoita niin vesi- ja ydinvoimassa kuin yhdistetyssä sähkön- ja lämmöntuotannossa. Kasvu ja vakaa tuloksenteoko Venäjällä on meille yhtä tärkeää.

Tavoitteenamme on myös rakentaa pohjaa tulevaisuuden kasvuille. Esimerkiksi aurinkoteknologia on mielenkiintoinen ja CO₂-vapaana vastuullinen tuotantomuoto. Tällä hetkellä tutkimme ja kehitämme aurinkoteknologiaan liittyvää osaamistamme Intiassa. Lisäksi tutkimme ja kehitämme esimerkiksi pyrolyysimenetelmää Suomessa.

Vaikka sähkön tukkuhinnat ovat jatkaneet laskua, erilaiset verot, maksut ja tuet kasvattavat loppuasiakkaan energialaskua. Onkin ensiarvoisen tärkeää saada aikaan ennustettavasti toimivat energiamarkkinat, jotka perustuvat kuluttajien osallistumiseen, kaikkien eri energialähteiden arvokomponenttien hyödyntämiseen ja eri energian tuottajien mukanaoloon. Järjestelmän on oltava markkinalähtöinen, kaupallinen ja ennustettava. Sen tulisi myös kattaa mahdollisimman laaja yhtenäinen maantieteellinen alue, jossa on riittävästi siirtokapasiteettia ja jonka kantaverkkoyhtiöt, sähkönsiirrosta vastaavat verkkoyhtiöt ja sähköpörssit toimivat hyvässä yhteistyössä. Kun vielä ympäristövaikutukset hinnoitellaan CO₂-päästöjen pohjalta oikein, muodostuu kilpailukykyinen, ympäristövaatimukset huomioon ottava ja toimitusvarma energiamarkkina.

Euroopan energiamarkkinoiden keskeiset kriteerit ja muuttujat ovat monitahoisia. Yksittäisten teknologioiden tai innovaatioiden edistämisen sijaan on tärkeää aikaansaada hyvin toimivat ja kilpailukykyiset markkinat, jotka antavat energian tuottajille ja kuluttajille mahdollisuuden hyödyntää kilpailevia energiaratkaisuja.

Energiamarkkinoilla kysynnän ja tarjonnan tasapaino on kriittistä. Onkin tärkeää ymmärtää, että sähköön liittyy erilaisia arvoja, kuten energiasisältö, tuotantokapasiteetti ja eri tuotantomuotojen suhde kulutushuippuihin. Tuotannon ja kysynnän tasapaino edellyttää luonnollisesti joustavuutta, mihin vesivoima sopii erittäin hyvin. Juuri tästä syystä vesivoiman tuotanto on Fortumille erittäin houkuttelevaa.

Euroopan Unionissa on käynnissä lukuisia tärkeitä kehityshankkeita. Parhaillaan valmistellaan markkinoiden vakausjärjestelmää (EU MSR), mutta sen käyttöönotto vie vielä aikansa. Myös kapasiteettimekanismista keskustellaan; jos ja kun mekanismi otetaan käyttöön, sitä ei pidä sitoa yhteen teknologiaan, mekanismeja tulee voida käyttää yli rajojen ja sen tulee kattaa sekä vanha että uusi tuotantokapasiteetti. Lisäksi CO₂ -päästöjen vähennystavoitteeksi vuodelle 2030 hyväksyttiin 40 %. Näissä hankkeissa Fortum toimii aktiivisesti keskeisten päättäjien kanssa Euroopassa ja Brysselissä.

Ilmastonmuutos on energiamarkkinoiden kehityksen ja toimintamallin ohella tärkeä kysymys. Valitettavasti maapallon arvioidaan lämpenevän yli kahdella celsiusasteella. Joidenkin ennusteiden mukaan lämpeneminen voi olla jopa lähemmäs kolme-neljä astetta. Tilanne on erittäin vakava, ja se muuttuu kymmenessä vuodessa vielä vakavammaksi. Meille Fortumissa ympäristöasiat ja kestävä kehityksen asiat ovat olleet erittäin tärkeitä jo useiden vuosien ajan. Jatkossa annamme näille asioille yhä enemmän painoarvoa päivittäisessä työssämme.

Fortumilla on jo nyt hyvin vahva kilpailuasema - mitataan asemaa sitten CO₂-vapaan tuotannon määrällä, osaamisella, tuotannon rakenteella, kapasiteetin joustavuudella, kustannusrakenteella, kestäväällä kehityksellä tai työturvallisuudella. Meillä on selkeä näkemys siitä, kuinka kehitämme yhtiötä sekä lähitulevaisuudessa että pidemmällä aikajänteellä saavuttaaksemme lisäarvoa, parantaaksemme osakekohtaista tulosta ja samalla luodaksemme hyvän pohjan vakaalle, kestäväälle ja ajanmyötä kasvavalle osingolle.

Siirryin 1. helmikuuta 2015 työkyvyttömyyseläkkeelle. Fortumin hallitus on aloittanut uuden toimitusjohtajan hakuprosessin, joka käsittää sekä sisäisiä että ulkoisia kandidaatteja. Fortumin talousjohtaja Timo Karttinen hoitaa myös väliaikaisesti toimitusjohtajan tehtäviä tänä aikana tukenaan erittäin toimiva johtoryhmä. On luonnollisesti haikaa jättää toimitusjohtajan tehtävät juuri nyt, kun Fortumin kehitys on erittäin mielenkiintoisessa vaiheessa. Jos minut nimitetään Fortumin hallitukseen, jatkan työtä yrityksen hyväksi ja voin myötävaikuttaa sen menestykseen uudessa roolissa.

Haluan kiittää kaikkia fortumlaisia sitoutuneisuudesta ja kovasta työstä kuluneena haasteiden ja muutosten vuonna. Kiitos myös hyvästä yhteistyöstä!

Strategian mukainen rakennejärjestely Venäjällä

Joulukuussa Fortum ja Gazprom Energoholding allekirjoittivat pöytäkirjan aloittaakseen alueellisen energiantuotantoyhtiö TGC-1:n omistustensa uudelleenjärjestelyn Venäjällä. TGC-1 omistaa ja operoi vesi- ja lämpövoimaa Venäjän luoteisosassa sekä Pietarissa lämmönjakeluverkkoa. Gazprom Energoholding omistaa yhtiön osakekannasta 51,8 % ja Fortum 29,5 %.

Uudelleenjärjestelyssä Fortum perustaa Rosatomin kanssa yrityksen, joka omistaa TGC-1:n vesivoimatuotannon. Gazprom Energoholding jatkaa TGC-1:n lämpöliiketoimintaan liittyviä toimintoja. Nykyisen TGC-1:n omistusosuutensa kautta Fortumin osuus vesivoimaan keskittyneestä yrityksestä nousisi yli 75 %:iin. Rosatomista tulisi yrityksen vähemmistöomistaja vajaan 25 % osuudella. Yrityksestä tulisi Fortumin tytäryhtiö.

Edellyttäen, että Fortum saa yli 75 % omistusosuuden TGC-1:n vesivoimatuotannosta, Fortum on valmis osallistumaan enintään 15 % vähemmistöosuudella Fennovoiman ydinvoimahankkeeseen samoilla ehdoilla kuin muutkin suomalaiset hankkeeseen osallistuvat yritykset.

Tehostamisohjelma 2013–2014

Tehostamisohjelma saatiin onnistuneesti päätökseen vuoden 2014 neljännellä neljänneksellä.

Fortum käynnisti tehostamisohjelman vuonna 2012 ylläpitääkseen ja vahvistaakseen strategista joustavuuttaan ja kilpailukykyään sekä varmistaakseen yhtiön taloudellisten tavoitteiden saavuttamisen myös jatkossa.

Tavoitteena oli vahvistaa yhtiön rahavirtaa yli miljardilla eurolla vuosina 2013–2014 vähentämällä käyttöomaisuusinvestointeja 250–350 miljoonalla eurolla, myymällä ydinliiketoimintaan kuulumatonta omaisuutta noin 500 miljoonalla eurolla sekä vähentämällä toiminnan kiinteitä kuluja ja keskittymällä käyttöomaisuuden tehokkuuteen.

Sähkönsiirtoliiketoiminnan strateginen arviointi

Sähkönsiirtoliiketoiminnan tulevaisuuden vaihtoehtojen strateginen arviointi aloitettiin vuonna 2013.

Maaliskuussa 2014 Fortum saattoi päätökseen Suomen sähkönsiirtoliiketoiminnan myynnin. Norjan sähkönsiirtoliiketoiminnan myynti saatettiin loppuun toukokuussa. Molempien kauppojen myyntivoitot on vastaavasti kirjattu Distribution-segmentin vuoden 2014 ensimmäisen ja toisen neljänneksen tuloksiin (liite 6).

Fortum jatkaa Ruotsin sähköverkkoliiketoiminnan myyntimahdollisuuksien valmistelua ja arviointia.

Raportointimuutos IFRS-standardien muutosten sekä uuden organisaatorakenteen johdosta

Fortum on ottanut käyttöön uudet IFRS 10 Konsernitilinpäätös ja 11 Yhteisjärjestelyt -standardit taloudellisessa raportoinnissaan 1.1.2014 lähtien. Uuden laskentakäytännön merkittävin muutos kohdistuu Fortum Värmeen, jota käsitellään nyt yhteisyrityksenä ja joka konsolidoidaan tilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä (liite 2). Tässä tilinpäätöstiedotteessa esitettävät vertailutiedot vuodelta 2013 on muutettu uuden raportointitavan mukaisiksi.

Segmenttitiedot vuodelta 2013 on muutettu vastaamaan 1.3.2014 toteutunutta organisaatiomuutosta.

Esitettävät numerot on pyöristetty vuoden 2014 alusta alkaen, ja tämän vuoksi yksittäisten numeroiden yhteenlaskettu summa voi poiketa esitetystä loppusummasta.

Taloudellinen tulos

Loka-joulukuu 2014

Konsernin liikevaihto oli vuoden 2014 viimeisellä neljänneksellä 1 285 (1 390) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liikevoitto oli yhteensä 436 (423) miljoonaa euroa, ja konsernin raportoitu liikevoitto oli yhteensä 650 (507) miljoonaa euroa. Fortumin raportoituun liikevoittoon vaikuttivat yhteensä 213 (83) miljoonan euron kertaluonteiset erät; pääasiassa sähköntuotantoa suojaavien johdannaisten IFRS:n (IAS 39) mukainen kirjanpitokäytäntö ja ydinjätehuoltorahastoon liittyvä oikaisu (liite 4).

Liikevaihto segmentteittäin

Milj. euroa	IV/14	IV/13	2014	2013
Power and Technology	588	543	2 156	2 252
Heat, Electricity Sales and Solutions	393	422	1 332	1 516
Russia	281	314	1 055	1 119
Distribution	173	280	751	1 064
Muut	15	20	58	63
Nord Poolissa tehtyjen ostojen ja myyntien netotus	-121	-122	-422	-478
Eliminoinnit	-45	-67	-179	-228
Yhteensä	1 285	1 390	4 751	5 309

Vertailukelpoinen liikevoitto segmentteittäin

Milj. euroa	IV/14	IV/13	2014	2013
Power and Technology	276	207	877	859
Heat, Electricity Sales and Solutions	49	42	104	109
Russia	59	110	161	156
Distribution	67	76	266	332
Muut	-14	-12	-57	-54
Yhteensä	436	423	1 351	1 403

Liikevoitto segmentteittäin

Milj. euroa	IV/14	IV/13	2014	2013
Power and Technology	318	278	855	922
Heat, Electricity Sales and Solutions	221	51	337	134
Russia	59	111	161	156
Distribution	66	75	2 132	349
Muut	-14	-8	-58	-53
Yhteensä	650	507	3 428	1 508

Tammi-joulukuu 2014

Vuonna 2014 konsernin liikevaihto oli 4 751 (5 309) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liikevoitto oli yhteensä 1 351 (1 403) miljoonaa euroa, ja konsernin raportoitu liikevoitto oli yhteensä 3 428 (1 508) miljoonaa euroa. Fortumin raportoituun liikevoittoon vaikuttivat yhteensä 2 077 (106) miljoonan euron kertaluonteiset erät, pääasiassa Suomen sähkönsiirtoliiketoiminnan sekä sähköntuotantoa suojaavien johdannaisten IFRS:n (IAS 39) mukainen kirjanpitokäytäntö ja ydinjätehuoltorahastoon liittyvä oikaisu (liite 4).

Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta oli tammi-joulukuussa 149 (178) miljoonaa euroa, josta Fortum Värmen osuus oli 67 (73) miljoonaa euroa. Osuus Hafslundin ja TGC-1:n voitoista

perustuu yhtiöiden julkaisemiin vuoden 2014 kolmannen vuosineljänneksen osavuositarkastuksiin (liite 12).

Konsernin nettorahoituskulut olivat 217 (289) miljoonaa euroa. Nettorahoituskulut sisältävät rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutoksen, joka oli -5 (-16) miljoonaa euroa.

Tulos ennen veroja oli 3 360 (1 398) miljoonaa euroa.

Kauden verot olivat yhteensä 199 (186) miljoonaa euroa. Tuloslaskelman mukainen veroprosentti oli 5,9 % (13,3 %). Suomen yhteisöverokantaa laskettiin 1.1.2014 alkaen 24,5 %:sta 20,0 %:iin. Verokannan muutoksen vaikutus loka-joulukuussa 2013 oli noin 0,09 euroa osakkeelta. Kun osakkuus- ja yhteisyritysten tulosta ja verovapaita myyntivoittoja ei oteta huomioon, veroprosentti vuonna 2014 oli 18,8 % (22,7 %).

Kauden tulos oli 3 161 (1 212) miljoonaa euroa. Fortumin osakekohtainen tulos oli 3,55 (1,36) euroa, josta vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat 2,36 (0,10) euroa osaketta kohti. Suomen sähkönsiirtoliiketoiminnan myynnin vaikutus osakekohtaiseen tulokseen oli 2,08 euroa osaketta kohti (liite 6).

Taloudellinen asema ja rahavirta

Rahavirta

Tammi-joulukuussa 2014 liiketoiminnan rahavirta kasvoi 214 miljoonalla eurolla 1 762 (1 548) miljoonaan euroon. Kasvu johtui pääosin valuuttakurssieroista, joiden positiivinen vaikutus oli 300 miljoonaa euroa. Vaikutusta pienensi käyttöpääoman kasvu 125 miljoonalla eurolla. Valuuttakurssieroista syntyi voittoja ja tappioita yhteensä 352 (52) miljoonaa euroa, jotka liittyivät Fortumin ruotsalaisten ja venäläisten tytäryhtiöiden lainoja suojaavien valuutanvaihtosopimusten jatkamiseen. Käyttöomaisuusinvestoinnit pienenevät 236 miljoonalla eurolla 768 (1 004) miljoonaan euroon. Tulot osakemyynneistä olivat yhteensä 3 062 (122) miljoonaa euroa ja kertyivät pääosin Suomen sähkönsiirtoliiketoiminnan ja Gasumin osakkeiden myynnistä (liite 6). Tulot korollisista saamisista sisältävät 534 miljoonaa euroa Fortum Värmeltä. Investointien rahavirta oli yhteensä 2 816 (-944) miljoonaa euroa. Rahavirta ennen rahoituseriä, ts. rahoitusta, kasvoi 3 974 miljoonalla eurolla 4 578 (604) miljoonaan euroon.

Varat käytettiin osittain 977 miljoonan euron osinkoihin huhtikuussa 2014 ja 2 079 miljoonan euron korollisten velkojen maksuun. Likvidit varat vuoden lopussa olivat 2 766 (1 265 vuoden 2013 lopussa) miljoonaa euroa.

Yhtiön varat ja sijoitettu pääoma

Taseen loppusumma pieneni 1 973 miljoonalla eurolla 21 375 (23 348) miljoonaan euroon sisältäen pitkäaikaisten varojen vähenemisen, 2 412 miljoonaa euroa. Valuuttojen muuntoerojen vaikutus aineettomiin hyödykkeisiin ja aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sekä osuuksiin osakkuus- ja yhteisyrityksissä oli 2 015 miljoonaa euroa ja divestointien vastaavasti 433 miljoonaa euroa.

Suomen sähkönsiirtoliiketoiminnan varat, yhteensä 1 173 miljoonaa euroa, raportoitiin ”Myytävänä olevat omaisuuserät” -rivillä vuoden 2013 lopussa. Likvidit varat kasvoivat 1 501 miljoonalla eurolla.

Sijoitettu pääoma väheni 1 265 miljoonalla eurolla ja oli 17 918 (19 183) miljoonaa euroa.

Oma pääoma

Oma pääoma oli 10 935 (10 124) miljoonaa euroa, josta emoyhtiön omistajien osuus oli 10 864 (10 024) miljoonaa euroa. Emoyhtiön omistajille kuuluva osuus omasta pääomasta kasvoi 840 miljoonaa euroa. Kasvu johtuu pääosin kauden tuloksesta, 3 154 miljoonaa euroa, jota pienensi -1 320 miljoonan euron valuuttojen muuntoero vaikutus sekä 977 miljoonan euron maksetut osingot.

Rahoitus

Vuonna 2014 nettovelka pieneni 3 576 miljoonalla eurolla 4 217 (7 793) miljoonaan euroon. Nettovelka ilman Värmen rahoitusta oli 3 664 miljoonaa euroa (6 658).

Joulukuun 2014 lopussa konsernin likvidit varat olivat 2 766 (1 265) miljoonaa euroa mukaan lukien OAO Fortumin rahat ja pankkisaamiset, joiden yhteenlaskettu arvo on noin 134 (113) miljoonaa euroa. Likvidien varojen lisäksi Fortumilla oli käytettävissään noin 2,2 miljardia euroa nostamattomia valmiusluottoja.

Vuonna 2014 konsernin nettorahoituskulut olivat 217 (289) miljoonaa euroa. Nettorahoituskulut sisältävät myös rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutoksen, joka oli -5 (-16) miljoonaa euroa.

Fortumin pitkäaikainen luottoluokitus sekä S&P:lta että Fitchiltä säilyi muuttumattomana ja on A- (näkyvät negatiiviset).

Tunnuslukuja

Vuoden 2014 lopussa nettovelan ja käyttökateen (EBITDA) suhde oli 1,1 (3,7), ja vertailukelpoisen nettovelan ja käyttökateen suhde oli 2,3 (3,9). Fortum rahoittaa tällä hetkellä Fortum Värmen, ja yhtiöön liittyvät lainat 553 miljoonaa euroa (1 135) esitetään korollisissa lainasaamisissa Fortumin taseessa. Tavoitteena on kuitenkin näiden lainojen uudelleenjärjestely vuonna 2015. Jos lainat vähennetään nettovelasta, on nettovelan ja käyttökateen (EBITDA) suhde viimeisen 12 kuukauden ajalta 2,0 (3,4).

Velkaantumisaste oli 39 % (77 %) ja omavaraisuusaste 51 % (43 %). Osakekohtainen oma pääoma oli 12,23 (11,28) euroa. Sijoitetun pääoman tuotto vuonna 2014 oli 19,5 % (9,0 %) ja oman pääoman tuotto 30,0 % (12,0 %). Sekä sijoitetun että oman pääoman tuottoon vaikuttivat positiivisesti Suomen sähkönsiirtoliiketoiminnan sekä Norjan sähkönsiirto- ja lämpöliiketoimintojen myyntivoitot.

Markkinatilanne

Pohjoismaat

Alustavien tilastotietojen mukaan vuoden 2014 viimeisellä neljänneksellä Pohjoismaissa kulutettiin sähköä 104 (103) terawattituntia (TWh) ja koko vuonna 2014 sähköä kulutettiin 378 (386) terawattituntia (TWh). Teollinen kulutus pysyi lähes muuttumattomana, mutta muu kulutus laski johtuen poikkeuksellisen leudosta säästä vuoden ensimmäisen puoliskon aikana.

Vuoden 2014 alussa Pohjoismaiden vesivarastot olivat 82 TWh eli 1 TWh pitkän aikavälin keskiarvoa alemmat ja 3 TWh alemmat kuin edellisenä vuonna. Vuoden neljännen neljänneksen alussa vesivarastot olivat 10 TWh alle pitkän aikavälin keskiarvon ja samalla tasolla kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2013. Vuoden lopussa vesivarastot olivat 80 TWh, eli 3 TWh alle pitkän aikavälin keskiarvon ja 2 TWh alle vuoden 2013 lopun tasoa. Loka-joulukuussa sadanta oli alle pitkän aikavälin ja reilusti alle viime vuoden vastaavan ajanjakson.

Loka-joulukuussa sähkön keskimääräinen systeemihinta Nord Poolissa oli 30,7 (35,9) euroa megawattitunnilta (MWh). Sähkön hintaa laski hiililauhteen pienentyneet tuotantokustannukset, mikä ohjaa sähkön hintaa Pohjoismaiden sähkömarkkinoilla. Energian hintoja heikensi myös tuulivoiman korkea tuotantomäärä. Voimakkaat sateet neljänneksen alkupuolella aiheuttivat hintojen vaihtelua. Sähkön korkea nettovienti jatkui, mutta myös tuonti Venäjältä kasvoi. Keskimääräinen sähkön aluehinta Suomessa oli 36,4 (39,9) euroa/MWh ja Ruotsissa SE3-alueella (Tukholma) 31,3 (37,5) euroa/MWh. Suomessa aluehintojen ero systeemihintoihin nähden johtui lähinnä jatkuneesta energian viennistä Viroon. Ruotsissa tuulivoiman volyymit ja ydinvoiman hyvä saatavuus pitivät aluehinnat lähellä systeemihintoja.

Tammi-joulukuussa 2014 sähkön keskimääräinen systeemihinta Nord Poolissa oli 29,6 (38,1) euroa megawattitunnilta (MWh). Keskimääräinen aluehinta Suomessa oli 36,0 (41,2) euroa/MWh ja Ruotsissa SE3-alueella (Tukholma) 31,6 (39,4) euroa/MWh.

Saksassa keskimääräinen spot-hinta vuoden 2014 loka-joulukuussa oli 34,8 (37,5) euroa/MWh ja koko vuonna 32,8 (37,8) euroa/MWh.

CO₂-päästöoikeuksien (EUA = EU Emission Allowance) markkinahinta oli noin 4,8 euroa/tonni vuoden 2014 alussa ja kohosi 7,3 euroon/tonni vuoden loppuun mennessä. Vuoden aikana päästöoikeuksilla käytiin kauppaa hintaan 4,4 - 7,5 euroa/tonni.

Venäjä

Fortum toimii Uralilla ja Länsi-Siperiassa Tjumenin ja Hanti-Mansian alueilla, joissa teollinen tuotanto on keskittynyt öljyyn ja kaasuun, sekä metalliteollisuuteen painottuneella Tšeljabinskin alueella.

Alustavien tilastotietojen mukaan Venäjällä kulutettiin sähköä vuoden 2014 neljännellä neljänneksellä 282 (274) TWh. Vastaava luku Fortumin toiminta-alueella, hintavyöhykkeellä 1 (Venäjän Euroopan puoleinen alue ja Uralin alue) oli 214 (209) TWh. Tammi-joulukuussa 2014 Venäjällä kulutettiin sähköä 1 021 (1 026) TWh. Vastaava luku Fortumin toiminta-alueella, hintavyöhykkeellä 1 (Venäjän Euroopan puoleinen alue ja Uralin alue) oli 777 (772) TWh.

Keskimääräinen sähkön spot-hinta, kapasiteettihinta pois lukien, laski noin 1 % vuoden 2014 neljännellä neljänneksellä 1 120 (1 136) ruplaan/MWh ja kasvoi noin 5 % koko vuoden aikana 1 163 (1 104) ruplaan/MWh hintavyöhykkeellä 1.

Tarkemmat markkinatiedot on esitetty taulukoissa katsauksen lopussa (sivu 59).

Euroopan liiketoimintaympäristö ja päästömarkkinat

EU:n 2030 ilmasto- ja energiapolitiikka

Eurooppa-neuvosto päätti lokakuussa 2014 energia- ja ilmastotavoitteista vuodelle 2030: EU:n omia kasvihuonepäästöjä vähennetään vähintään 40 %, uusiutuvan energian osuutta nostetaan vähintään 27 %:iin (EU-tason sitova tavoite) ja energiatehokkuutta parannetaan vähintään 27 % (EU-tason ohjeellinen tavoite).

Lisäksi päätöksiin sisältyy tavoite sähkönsiirron infrastruktuuri-investoinneista. EU-komissio valmistelee vuosina 2015-2016 lainsäädäntöesityksiä 2030-tavoitteiden toteuttamiseksi.

Fortum pitää politiikkaa hyvänä perustana, ja sen tulisi vahvistaa päästökauppajärjestelmän roolia kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisessä.

EU:n päästökaupan uudistus

Komissio on käynnistänyt joulukuussa 2014 avoimen konsultaation päästökauppadirektiivin uudistamiseksi. Päätöstä EU:n päästökaupan vakausmekanismista odotetaan vuoden 2015 puoliväliin mennessä.

EU:n sähkömarkkinamallin kehitys

Komissio on indikoinut olevansa kehittämässä referenssi tavoitemallia kapasiteettimekanismeille (CRM). Komissiolta odotetaan ensimmäisiä alustavia ehdotuksia vuoden 2015 puoliväliin mennessä. Maiden, jotka päättävät ottaa kapasiteettimekanismit käyttöön, tulisi jatkossa noudattaa näitä periaatteita, mikä on tärkeää sähkömarkkinoiden hajaannuksen estämiseksi.

Yhteiset EU:n laajuiset kilpailukykyiset ja vahvasti verkottuneet Euroopan sisäiset energiamarkkinat, joilla myös uusiutuvaa energiaa kehitetään markkinalähtöisesti eivät ainoastaan paranna kilpailukykyä ja lievennä ilmastovaikutuksia, vaan myös parantavat EU:n sisäistä energian saatavuutta ja toimitusvarmuutta.

Komission työohjelma

Äskettäin nimetty EU-komissio julkisti joulukuussa 2014 strategisen työohjelmansa vuodelle 2015. Ensimmäinen merkittävä aloite on helmikuun loppupuolella tuleva energiaunionia koskeva tiedonanto. Siinä on tarkoitettu esittää konkreettisemmin, miten komissio tulee vastaamaan muun muassa energian huoltovarmuuteen liittyviin haasteisiin.

Ruotsi: hallituksen ja opposition keskinäinen sopimus

Uusien parlamenttivaalien välttämiseksi uusi hallituskokoonpano sai aikaan sopimuksen aiemman hallituksen muodostaneiden puolueiden kanssa. Niin sanottu ”joulukuun sopimus” on voimassa vuoteen 2022 saakka, ja siinä on määritelty uusi käytäntö, jonka avulla vähemmistöhallitukset saavat valtion meno- ja tuloarvion hyväksytyksi parlamentissa. Sopimuksessa on lisäksi sovittu yhteistyöstä kolmella alueella: energia, eläkkeet ja sotilaspuolustus.

Suomen ydinvoimapäätökset

Syyskuussa 2014 Suomen hallitus teki myönteisen periaatepäätöksen Fennovoiman ydinvoimalaitoshankkeesta. Periaatepäätöksessä laitettiin rakennusluvalla ehto: Fennovoiman kotimainen omistus (eli EU/EEA) tulee olla vähintään 60 % rakennuslupaa haettaessa.

Ukrainan kriisi ja EU-pakotteet

Täydennetty luettelo EU:n pakotetoimista Venäjää vastaan tuli voimaan syksyllä Ukrainan kriisin seurauksena. Kaasuteollisuus sekä ydinenergia jätettiin pakotteiden ulkopuolelle.

Liman ilmastokokous

Yhdistyneiden kansakuntien ilmastokokous (COP20) Perun Limassa joulukuussa oli askel eteenpäin kansainvälisissä ilmastoneuvotteluissa. Kokouksessa sovittiin laajuus ja muoto, jossa maat esittävät sitoumuksensa vuoden 2015 ensimmäisen neljänneksen aikana. Lisäksi sovittiin Pariisin sopimuksen sisältörungosta. Kokouksen loppudokumentti ”Lima Call for Climate Action” sisältää viittauksia myös hiilidioksidin hinnoitteluun ja päästömarkkinoihin. Markkinamekanismien ja päästöjen hinnoittelun tulisi olla tulevan ilmastopimuksen keskeinen osa, jotta vähäpäästöisten ratkaisujen käyttöönottoa voitaisiin nopeuttaa.

Segmenttikatsaukset

Power and Technology

Power and Technology -segmenttiin kuuluvat Fortumin vesi-, ydin- ja lauhdevoimatuotanto, Power Solutions -yksikön asiantuntijapalvelut, salkunhallintapalvelut ja trading sekä teknologia-, tutkimus- ja tuotekehitysyksiköt. Segmentin kaksi divisioonia ovat Hydro Power and Technology sekä Nuclear and Thermal Power.

Milj. euroa	IV/14	IV/13	2014	2013
Liikevaihto	588	543	2 156	2 252
- sähkönmyynti	560	500	2 026	2 117
josta sähkön tukkumyynti Pohjoismaissa*	520	455	1 845	1 866
- muu myynti	29	42	130	135
Liikevoitto	318	278	855	922
Vertailukelpoinen liikevoitto	276	207	877	859
Vertailukelpoinen EBITDA	306	242	998	1 007
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			6 001	6 355
Sidotun pääoman tuotto %			13,6	14,5
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto %			14,2	13,8
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin	60	63	198	181
Henkilöstön lukumäärä			1 639	1 723

Sähköntuotanto lähteittäin, TWh	IV/14	IV/13	2014	2013
Vesi- ja tuulivoima Pohjoismaissa	6,0	3,9	22,4	18,1
Ydinvoima Pohjoismaissa	6,9	6,0	23,8	23,7
Lämpövoima Pohjoismaissa	0,1	0,3	0,9	1,9
Yhteensä Pohjoismaissa	13,0	10,2	47,1	43,7
Lämpövoima muissa maissa	0,0	0,1	0,7	1,0
Yhteensä	13,0	10,3	47,9	44,7

Pohjoismainen myynti, TWh	IV/14	IV/13	2014	2013
Myynti Pohjoismaissa	13,4	10,6	48,6	45,3
josta sähkön tukkumyynti Pohjoismaissa*	12,4	9,4	44,6	40,2

* Sähkön tukkumyyntitulot ja -volymit Pohjoismaissa eivät sisällä lämpövoimatuotantoa, markkinahintaan perustuvia ostoja eivätkä myyntiä vähemmistöosakkaille (eli Meri-Pori, Inkoo ja tuonti Venäjältä).

Myyntihinta EUR/MWh	IV/14	IV/13	2014	2013
Segmentin sähkön tukkumyntihinta Pohjoismaissa**	41,9	48,1	41,4	46,4

**Segmentin sähkön tukkumyntihinta ei sisällä myyntituloja lämpövoimatuotannosta, markkinahintaan tehdyistä ostoista eikä myyntiä vähemmistöosakkaille (eli Meri-Pori, Inkoo ja tuonti Venäjältä).

Loka-joulukuu 2014

Loka-joulukuussa Power and Technology -segmentin vertailukelpoinen liikevoitto oli 276 (207) miljoonaa euroa eli 69 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2013 vastaavana ajanjaksona. Vesi- ja ydinvoiman suuremmat tuotantovolyymit tasoittivat selkeästi matalampien saavutettujen sähkönhintojen heikentävää vaikutusta tulokseen.

Liikevoitto oli 318 (278) miljoonaa euroa. Liikevoittoon vaikuttivat myyntivoitot, yhteensä 46 (7) miljoonaa euroa sekä kertaluonteiset erät, pääasiassa sähköntuotantoa suojaavien johdannaisten IFRS:n (IAS 39) mukainen kirjanpitoikäytäntö sekä ydinjätehuoltorahastoon liittyvä oikaisu, yhteensä -3 (64) miljoonaa euroa (liite 4).

Power and Technology -segmentissä saavutettu sähkön tukkumyyntihinta Pohjoismaissa oli 41,9(48,1) euroa/MWh eli 6,1 euroa/MWh alempi kuin vertailukaudella. Systeemi- ja kaikki aluehinnat olivat selvästi alemmat kuin vuoden 2013 vastaavana ajanjaksona. Sähkön keskimääräinen systeemihinta Nord Poolissa oli 30,7 (35,9) euroa/MWh. Keskimääräinen aluehinta oli Suomessa 36,4 (39,9) euroa/MWh ja Tukholman alueella (SE3) 31,3 (37,5) euroa/MWh.

Segmentin kokonaisvoimantuotanto Pohjoismaissa oli 13,0 (10,2) TWh. Vesivoiman tuotantomäärät olivat 2,2 TWh vertailukautta korkeammat hyvästä vesivarantotilanteesta johtuen. Ydinvoiman tuotanto loka-joulukuussa oli 0,9 TWh korkeampi, lähinnä Oskarshamn 1 ja 3 -yksiköiden paremmasta käyttöasteesta johtuen. Fortumin lämpövoimantuotanto oli 0,1 (0,3) TWh. Hiilidioksidipäästötöntä tuotantoa oli 99 % (96 %).

Tammi-joulukuu 2014

Vuonna 2014 Power and Technology -segmentin vertailukelpoinen liikevoitto oli 877 (859) miljoonaa euroa eli 18 miljoonaa euroa vertailukautta parempi. Tulosta paransi lähinnä korkeampi vesivoiman tuotantomäärä, alemmat tuotannon kustannukset sekä Ruotsin kruunun (SEK) kehitys. Nämä myös tasoittivat matalampien sähkönhintojen, alemman lämpövoimantuotannon määrän ja Grangemouthin myynnin tulosta heikentävää vaikutusta. Lisäksi vuonna 2013 tehtiin 20 miljoonan euron arvonalentumiskirjaus, joka liittyi Inkon voimalaitoksen sähköntuotannon lopettamiseen.

Liikevoitto oli 855 (922) miljoonaa euroa. Liikevoittoon vaikuttivat myyntivoitot, yhteensä 52 (25) miljoonaa euroa sekä kertaluonteiset erät, pääasiassa sähköntuotantoa suojaavien johdannaisten IFRS:n (IAS 39) mukainen kirjanpitoikäytäntö sekä ydinjätehuoltorahastoon liittyvä oikaisu yhteensä -73 (38) miljoonalla eurolla (liite 4).

Segmentin liiketoiminnoissa saavutettu sähkön tukkumyyntihinta Pohjoismaissa oli 41,4 (46,4) euroa/MWh eli 5,0 euroa/MWh alempi kuin vuonna 2013. Systeemihinta ja kaikki aluehinnat olivat selvästi alemmat kuin vertailuvuonna. Sähkön keskimääräinen systeemihinta Nord Poolissa oli 29,6 (38,1) euroa/MWh. Keskimääräinen aluehinta oli Suomessa 36,0 (41,2) euroa/MWh ja Tukholman alueella (SE3) 31,6 (39,4) euroa/MWh.

Segmentin sähköntuotanto vuonna 2014 Pohjoismaissa oli 47,1 (43,7) TWh. Vesivarantotilanteen normalisoitumisen ansiosta vesivoimatuotanto oli vuoden aikana 4,3 TWh vertailuvuotta suurempi. Ydinvoimaa tuotettiin 0,2 TWh vertailukautta enemmän parantuneiden voimaloiden käyttöasteiden myötä. Ydinvoiman käytettävyys oli hyvä Fortumin täysin omistamissa ja osaomisteisissa reaktoreissa, lukuun ottamatta Oskarshamn 2 -yksikköä, joka on ollut poissa käytöstä turvallisuusjärjestelmien perusteellisen modernisoinnin vuoksi 1.6.2013 alkaen. Vuonna 2014 käytettävyys oli kaikkien aikojen paras sekä Olkiluodossa ja Forsmarkissa. Fortumin lämpövoimatuotanto Pohjoismaissa oli 0,9 (1,9) TWh. Tuotannosta oli 97 % (94 %) hiilidioksidipäästötöntä.

Heat, Electricity Sales and Solutions

Heat, Electricity Sales and Solutions -segmentti sisältää lämmön ja sähkön yhteistuotannon (CHP), lämmön ja sähkön myynnin sekä asiakaslähtöisten ratkaisujen kehittämisen. Segmentillä on liiketoimintaa Pohjoismaissa, Baltiassa, Puolassa ja Intiassa. Segmenttiin kuuluu myös Fortumin 50 %:n omistusosuus Fortum Värmestä, joka on yhteisyritys ja konsolidoidaan pääomaosuusmenetelmällä.

Milj. euroa	IV/14	IV/13	2014	2013
Liikevaihto	393	422	1 332	1 516
- lämmönmyynti	137	146	430	492
- sähkönmyynti	224	245	783	900
- muu myynti	32	31	119	124
Liikevoitto	221	51	337	134
Vertailukelpoinen liikevoitto	49	42	104	109
josta Electricity Sales	13	8	48	47
Vertailukelpoinen EBITDA	75	69	204	211
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			2 112	2 295
Sidotun pääoman tuotto %			19,1	9,7
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto %			8,7	8,7
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin	38	26	124	134
Henkilöstön lukumäärä			1 807	1 968

Vuodesta 2014 alkaen aiemmat Heat-divisioona ja Electricity Sales and Solutions -liiketoiminta-alue raportoidaan yhtenä segmenttinä (liite 4). Lisäksi Fortum Värme, joka aiemmin yhdisteltiin tytäryhtiönä Heat-divisioonaan, käsitellään nyt yhteisyrityksenä ja yhdistellään pääomaosuusmenetelmällä. Näin ollen Fortum Värmen tulosvaikutus on sisällytetty osakkuus- ja yhteisyritysten voitto-osuuksiin. Vuonna 2014 vaikutus oli 67 (73) miljoonaa euroa (liite 2).

Loka-joulukuu 2014

Heat, Electricity Sales and Solutions -segmentin lämmönmyynti oli vuoden neljännellä neljänneksellä yhteensä 2,7 (3,3) TWh. Sähkönmyynti CHP-laitoksista oli samalla ajanjaksolla yhteensä 0,8 (1,0) TWh. Uudesta kapasiteetista huolimatta sähkön ja lämmön myyntimäärät olivat vertailukautta pienemmät, mikä selittyy pääosin laitosten myynneillä vuosina 2013-14 ja lämpimällä säällä.

Vertailukelpoinen liikevoitto oli 49 (42) miljoonaa euroa. Liikevoittoa kasvatti lähinnä tehokkaampi uusi CHP-tuotanto, laskeneet polttoainekustannukset ja sähkön myynti.

Liikevoitto oli 221 (51) miljoonaa euroa, johon myyntivoitot vaikuttivat yhteensä 192 (9) miljoonalla eurolla (liite 4).

Tammi-joulukuu 2014

Heat, Electricity Sales and Solutions -segmentin lämmönmyynti oli tammi-joulukuussa yhteensä 7,9 (10,7) TWh. Sähkönmyynti CHP-laitoksista oli yhteensä 2,8 (3,5) TWh. Uudesta kapasiteetista ja alhaisemmista polttoainekustannuksista huolimatta lämmön ja sähkön myyntimäärät olivat vertailukautta pienemmät, mikä selittyy pääosin normaalia lämpimämmällä ensimmäisellä ja kolmannella neljänneksellä sekä laitosten myynneillä vuosina 2013 ja 2014. Lämmin sää vähensi myös sähkön vähittäismyyntiä etenkin vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä.

Vertailukelpoinen liikevoitto oli 104 (109) miljoonaa euroa. Tulosta heikensivät pääasiassa pienemmät myyntimäärät ja alemmat sähkön hinnat uudesta tuotantokapasiteetista ja alemmista polttoainehinnoista huolimatta.

Liikevoitto oli 337 (134) miljoonaa euroa, johon myyntivoitot vaikuttivat yhteensä 254 (18) miljoonalla eurolla (liite 4).

Joulukuun lopussa Fortumilla oli yli 1,3 miljoonaa sähkönmyyntiasiakasta.

Lämmönmyynti maittain, TWh	IV/14	IV/13	2014	2013
Suomi	1,0	1,5	3,2	5,4
Puola	1,2	1,3	3,4	4,1
Muut maat	0,4	0,5	1,3	1,2
Yhteensä	2,7	3,3	7,9	10,7

Sähkönmyynti, TWh	IV/14	IV/13	2014	2013
CHP-laitoksista	0,8	1,0	2,8	3,5
Myynti asiakkaille	4,1	3,7	13,8	13,6
Yhteensä	4,9	4,7	16,5	17,1

Russia

Russia-segmentti koostuu sähkön ja lämmön tuotannosta ja myynnistä Venäjällä. Segmentti sisältää myös Fortumin runsaan neljänneksen omistuosuuden TGC-1:ssä. TGC-1 on osakkuusyhtiö, joka raportoidaan pääomaosuusmenetelmän mukaisesti.

Milj. euroa	IV/14	IV/13	2014	2013
Liikevaihto	281	314	1 055	1 119
- sähkönmyynti	182	214	758	822
- lämmönmyynti	91	98	285	290
- muu myynti	8	2	11	7
Liikevoitto	59	111	161	156
Vertailukelpoinen liikevoitto	59	110	161	156
Vertailukelpoinen EBITDA	87	115	304	258
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			2 597	3 846
Sidotun pääoman tuotto %			5,6	5,2
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto %			5,6	5,2
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin	106	141	367	435
Henkilöstön lukumäärä			4 213	4 162

Venäjällä sähkön tukkumarkkinat vapautettiin vuoden 2011 alussa. Kaikki sähköntuotantoyhtiöt kuitenkin myyvät edelleen kotitalouksien ja eräiden erityisryhmien kulutusta vastaavan osan sähköntuotannostaan ja kapasiteetistaan säännellyillä hinnoilla. Vuoden 2014 tammi-joulukuussa Fortum myi noin 80 % sähköntuotannostaan vapautetulla sähkön hinnalla.

Vuotta 2014 koskeva kapasiteettihuutokauppa (CCS – ”vanha kapasiteetti”, rakennettu ennen vuotta 2008) pidettiin syyskuussa 2013. Koko Fortumin kapasiteetti sai osallistua huutokauppaan vuodelle 2014, ja suurin osa Fortumin huutokaupassa tarjoamista voimalaitoksista tuli myös valituksi. Fortumin kapasiteetista ei valittu 132 MW:a, mikä on noin 4,6 % Fortumin vanhasta kapasiteetista Venäjällä.

Vuoden 2007 jälkeen investointivelvoitesopimusten (CSA – ”uusi kapasiteetti”) perusteella rakennetulle tuotantokapasiteetille maksetaan takuuhintaa 10 vuoden ajan. Takuuhinnat ja ajanjakso on määritelty investointien riittävän tuoton varmistamiseksi. Yritystalon aikaan vuonna 2008 Fortum teki varauksen mahdollisista viivästyksistä aiheutuvia sakkoja varten. Mahdollisia sakkoja voidaan

vaatia, jos uuden kapasiteetin käyttöönotto viivästyy tai jos investointivelvoitesopimusten sovittuja keskeisiä ehtoja ei muuten täytetä. Voimalaitosyksiköiden käyttöönoton aikataulu arvioidaan vuosineljänneksittäin ja mahdollisten muutosten vaikutukset varauksen määrään päivitetään tämän mukaisesti (liite 16).

Kapasiteettimaksut vaihtelevat voimalaitosten iän, sijainnin, tyyppin ja koon mukaan. Myös sesonkivaihtelut ja käytettävyys vaikuttavat kapasiteettimaksuihin. Kapasiteettimaksut (CSA) voivat myös vaihdella hieman vuosittain, sillä tuotto on sidottu Venäjän pitkän aikavälin valtionobligaatioihin, joiden maturiteetti on 8–10 vuotta. Lisäksi viranomaisen tarkastelee investointivelvoitesopimuksen takaamia kapasiteettimaksuja kolmen ja kuuden vuoden kuluttua laitoksen käyttöönotosta. Tarkastelussa otetaan huomioon sähkönmyyntituotot, ja on mahdollista, että sen seurauksena myös uuden kapasiteetin kapasiteettimaksuja muutetaan.

Loka-joulukuu 2014

Vuoden 2014 neljännellä neljänneksellä Russia-segmentin sähkönmyynti oli 7,9 (6,4) TWh. Samalla ajanjaksolla lämmönmyynti oli yhteensä 9,0 (7,8) TWh.

Russia-segmentin vertailukelpoinen liikevoitto oli 59 (110) miljoonaa euroa. CSA-sopimuksen mukaisesti kapasiteettimaksuja saavien uusien yksiköiden positiivinen vaikutus oli noin 43 (79) miljoonaa euroa. Ruplan heikkenemisen vaikutus tähän oli -17 miljoonaa euroa. Korkeammat sähkön ja lämmön myyntikatteet sekä lämpöliittymistä saatu tulos vaikuttivat tulokseen positiivisesti. Heikentynyt Venäjän ruplan kurssi heikensi Russia-segmentin tulosta 20 (-6) miljoonalla eurolla. Vertailukauden tulokseen sisältyy 38 miljoonan euron CSA-varauksen purkaminen ja 40 miljoonan euron korvaus CSA-sakoista.

Loka-joulukuun liikevoitto oli 59 (111) miljoonaa euroa.

Tammi-joulukuu 2014

Vuonna 2014 Russia-segmentin sähkönmyynti oli 26,5 (25,6) TWh ja lämmönmyynti oli 26,0 (24,1) TWh.

Russia-segmentin vertailukelpoinen liikevoitto oli tammi-joulukuussa 161 (156) miljoonaa euroa. CSA-sopimuksen mukaisia kapasiteettimaksuja saavien uusien yksiköiden positiivinen vaikutus liikevoittoon oli noin 165 (163) miljoonaa euroa. Ruplan heikkenemisen vaikutus tähän lukuun oli -35 miljoonaa euroa, CSA-varauksen purkamisen 4 (48) miljoonaa euroa. Tulosta paransivat lisäksi parempi sähkön ja lämmön kate, tulos lämpöliittymistä sekä pienemmät luottotappiot ja toiminnan tehostaminen. Heikentynyt Venäjän rupla pienensi kokonaisuudessaan Russia-segmentin tulosta noin 34 miljoonalla eurolla. Vertailukauden tulokseen sisältyy 48 miljoonan euron CSA-varauksen purkaminen ja 40 miljoonan euron korvaus CSA-sakoista.

Vuoden 2014 liikevoitto oli 161 (156) miljoonaa euroa.

Fortumin Njaganin voimalaitoksen kolmannen yksikön käyttöönottestaus ja sertifiointi saatiin onnistuneesti päätökseen syyskuun lopussa. Fortum aloitti uuden yksikön kaupallisen käytön vuoden 2014 lopussa. Venäjän valtion investointivelvoitesopimusten (Capacity Supply Agreement, CSA) mukaisten kapasiteettimaksujen suoritus 418 megawatista (MW) Fortumille alkoi 1.1.2015.

Fortumin keskeiset sähkön kapasiteetin ja kaasun hinnat Venäjällä	IV/14	IV/13	2014	2013
Sähkön spot-hinta (markkinahinta) Uralin alue RUB/MWh	1 041	1 043	1 089	1 021
Keskimääräinen säännelty kaasun hinta Uralin alueella RUB/1000 m ³	3 362	3 423	3 362	3 131
Keskimääräinen kapasiteettihinta vanhalle kapasiteetille (CCS) tRUB/MW/kk*	180	181	167	163
Keskimääräinen kapasiteettihinta uudelle kapasiteetille (CSA) tRUB/MW/kk*	603	635	552	576

Keskimääräinen kapasiteettihinta tRUB/MW/kk	331	326	304	276
Fortumin saavuttama sähkönhinta Venäjällä EUR/MWh	28,0	33,3	30,4	32,1

*Kapasiteettihinnat maksettu kapasiteettivolyymeille, pois lukien suunnittelemattomat seisokit, huollot ja oma kulutus

Distribution

Fortum omistaa ja käyttää sähkönjakelu- ja alueverkkoja sekä siirtää sähköä kaikkiaan noin 0,9 miljoonalle asiakkaalle Ruotsissa.

Milj. euroa	IV/14	IV/13	2014	2013
Liikevaihto	173	280	751	1 064
– jakeluverkot	138	234	590	896
– alueverkot	26	33	120	129
– muu myynti	9	13	41	39
Liikevoitto	66	75	2,132	349
Vertailukelpoinen liikevoitto	67	76	266	332
Vertailukelpoinen EBITDA	99	132	416	548
Sidotu pääoma (kauden lopussa)			2 615	3 745
Sidotun pääoman tuotto %			73,6	9,3
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto %			9,3	8,8
Investoinnit käyttömaisuuteen ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin	58	91	147	255
Henkilöstön lukumäärä			390	805

Loka–joulukuu 2014

Vuoden 2014 neljännellä neljänneksellä jakelu- ja alueverkkosiirron kokonaismäärät olivat 3,9 (7,1) TWh ja 3,5 (4,3) TWh. Ruotsissa siirtovolyymit olivat viime vuoden tasolla. Distribution-segmentin vertailukelpoinen liikevoitto oli 67 (76) miljoonaa euroa.

Liikevoitto oli 66 (75) miljoonaa euroa.

Vertailukautta pienemmät kokonaisvolyymit selittyvät Suomen sähkönsiirtoliiketoiminnan myynnillä maaliskuussa ja Norjan sähkönsiirtoliiketoiminnan myynnillä kesäkuussa.

Tammi-joulukuu 2014

Tammi-joulukuussa jakelu- ja alueverkkosiirron kokonaismäärät olivat 17,6 (26,1) TWh ja 13,8 (16,3) TWh. Volyymeja pienensi lämmin sää etenkin ensimmäisellä neljänneksellä. Vertailuvuotta pienemmät volyymit selittyvät pääosin Fortumin Suomen ja Norjan sähkönsiirtoliiketoimintojen myynnillä.

Distribution-segmentin vertailukelpoinen liikevoitto oli 266 (332) miljoonaa euroa. Tuloksen pieneminen johtui pääasiassa hyvin leudosta säästä vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä ja Fortumin Suomen sähkönsiirtoliiketoiminnan myynnistä, joka saatiin päätökseen maaliskuun lopulla.

Liikevoitto oli 2 132 (349) miljoonaa euroa, ja Suomen sekä Norjan sähkönsiirtoliiketoimintojen myyntivoittojen vaikutus oli noin 1 865 miljoonaa euroa (liite 6).

Sähkönsiirto jakeluverkoissa TWh	IV/14	IV/13	2014	2013
Ruotsi	3,9	3,8	13,7	14,1
Suomi	0,0	2,6	2,8	9,5
Norja	0,0	0,7	1,1	2,5
Yhteensä	3,9	7,1	17,6	26,1

Sähkönjakeluasiakkaiden määrä alueittain tuhansia	31.12.2014	31.12.2013
Ruotsi	906	903
Suomi	-	642
Norja	-	103
Yhteensä	906	1 648

Investoinnit käyttöomaisuuteen ja osakkeisiin sekä käyttöomaisuuden ja osakkeiden myynnit

Investoinnit käyttöomaisuuteen ja osakkeisiin olivat vuoden viimeisellä neljänneksellä 262 (330) miljoonaa euroa (liite 4).

Investoinnit käyttöomaisuuteen ja osakkeisiin vuonna 2014 olivat 843 (1 020) miljoonaa euroa (liite 4). Investoinnit ilman yritysostoja olivat 774 (1 005) miljoonaa euroa.

Fortum suunnittelee ottavansa käyttöön uutta sähkön- ja lämmöntuotantokapasiteettia ja suorittavansa perusparannuksia olemassa oleviin laitoksiin seuraavasti:

	Tyyppi	Sähköntuotanto-kapasiteetti MW	Lämmöntuotanto-kapasiteetti MW	Toimitus alkaa
Power and Technology				
Vesivoimalaitosten perusparannus	Vesivoima	14		2015
Russia*				
Chelyabinsk 1	Kaasu (CCGT)	248	175	1H 2015
Chelyabinsk 2	Kaasu (CCGT)	248	175	1H 2015

*) Kaupallisen käytön aloitus

Power and Technology

Fortum osallistuu Teollisuuden Voima Oyj (TVO) -omistusosuutensa kautta Olkiluoto 3:n 1 600 MW:n ydinvoimalaitosyksikön rakentamiseen Suomessa. Laitoksen toimittajan, AREVA-Siemens -yhteenliittymän mukaan yksikön kaupallisen sähköntuotannon on suunniteltu alkavan loppuvuonna 2018. TVO on nostanut 200 miljoonan euron osakaslainan yhteensä 600 miljoonan euron sitoumuksesta. Fortumin osuus 200 miljoonan euron nostetusta lainasta on noin 50 miljoonaa euroa. Fortumin jäljelle jäävä sitoumus OL3-yksikköön on 100 miljoonaa euroa (Liite 13).

Fortum aloitti maaliskuussa mittavat peruskorjaukset kahdelle Imatran vesivoimalaitoksen seitsemästä koneistosta. Korjausten ansiosta voimalaitoksen teho nousee 14 megawattia 192 megawattiin ja laitoksen turvallisuus ja luotettavuus paranevat. Peruskorjausten jälkeen Imatran vesivoimalaitos on sekä teholtaan että tuotannoltaan Suomen suurin vesivoimalaitos.

Toukokuussa Fortum ja Areva-Siemens -konsortio päättivät yhdessä Loviisan voimalaitoksen automaatiouudistushanketta koskevan sopimuksen. Areva-Siemens -konsortio tekee loppuun meneillään olevat sovitut ja uudelleenmitoitettut työt yhteistyössä Fortumin kanssa. Lisäksi Fortum allekirjoitti sopimuksen englantilaisen Rolls-Roycen kanssa Loviisan ydinvoimalaitoksen automaatiouudistuksesta. Uudistushanke jakautuu usealle vuodelle.

Suomen hallitus hylkäsi syyskuussa Teollisuuden Voima Oy:n (TVO) hakemuksen jatkoajasta rakentamislupaan hakemiseksi Olkiluoto 4 -hankkeelle. Tämän seurauksena alkuperäinen, vuonna 2010 TVO:lle annettu periaatepäätös pysyy voimassa, ja sen mukaan rakentamislupaa on haettava kesäkuun 2015 loppuun mennessä.

Lokakuussa Fortum myi Isossa-Britanniassa sijaitsevan tytäryhtiönsä, Grangemouth CHP:n INEOS Industries Holdingsille. Grangemouth CHP operoi ja omistaa maakaasua polttoaineena käyttävän sähkön- ja lämmön yhteistuotantolaitoksen, joka sijaitsee Grangemouthissa Skotlannissa (liite 6).

Joulukuussa Fortum kertoi suunnitelmista venäläisen TGC-1:n uudelleenjärjestelyihin liittyen. Edellyttäen, että Fortum saa yli 75 % omistusosuuden TGC-1:n vesivoimatuotannosta, Fortum on valmis osallistumaan enintään 15 % vähemmistöosuudella Fennovoiman ydinvoimahankkeeseen samoilla ehdoilla kuin muutkin suomalaiset hankkeeseen osallistuvat yritykset.

Heat, Electricity Sales and Solutions

Fortum Värme, Fortumin ja Tukholman kaupungin omistama yhteisyritys, investoi biopolttoaineita käyttävään sähkön ja lämmön yhteistuotantoon Värtanin voimalaitoksella Tukholmassa. Uusi voimalaitos korvaa osittain olemassa olevaa kapasiteettia. Laitoksen arvioidaan valmistuvan vuonna 2016. Sen lämmöntuotantokapasiteetti on 280 MW ja sähköntuotantokapasiteetti 130 MW.

Fortum osallistuu osakkuusyhtiönsä Turun Seudun Energiantuotannon uuden sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitoksen rakentamiseen Naantalissa. Uusi voimalaitos korvaa vanhan olemassa olevan laitoksen. Laitos on suunniteltu otettavaksi käyttöön vuonna 2017, ja laitoksen valmistuttua sen lämmöntuotantokapasiteetti on 244 MW ja sähköntuotantokapasiteetti 142 MW.

Kesäkuussa Fortum saattoi päätökseen Norjan lämpöliiketoimintansa myynnin iCON Infrastructure Partners II, L.P. -rahastolle (liite 6).

Syyskuussa saatiin päätökseen yrityskauppa, jossa Fortum osti E.ON Ruhrgas International GmbH:n 33,66 % osuuden virolaisesta maakaasun vienti-, myynti- ja jakeluyhtiöstä AS Eesti Gaasista sekä vastaavan osuuden kaasujakeluyhtiö AS Võrguteenus Valduksesta. Hankitut osakkeet kasvattivat Fortumin omistusosuutta molemmissa yhtiöissä noin 51 %:iin. Fortum jatkaa virolaisen kaasuliiketoiminnan omistusosuutensa raportointia pääomaosuusmenettelyn mukaisesti.

Marraskuussa Fortum sopi myyvänsä 51,4 % omistusosuutensa osakkuusyhtiö AS Võrguteenus Valduksesta, kauppa saatiin päätökseen tammikuussa 2015. Kaupalla arvioidaan olevan vähäinen vaikutus Fortumin tulokseen.

Marraskuussa Fortum kertoi myyvänsä omistusosuutensa suomalaisessa maakaasuyhtiö Gasum Oy:ssä Suomen valtiolle (Liite 6). Fortumin osakkeiden kauppahinta oli noin 310 miljoonaa euroa. Fortum kirjasi kaupasta noin 190 miljoonan euron myyntivoiton Fortumin Heat, Electricity Sales and Solutions -segmentin vuoden 2014 neljännen vuosineljänneksen tulokseen.

Russia

Joulukuussa Fortum ja Gazprom Energoholding allekirjoittivat pöytäkirjan aloittaakseen alueellisen energiantuotantoyhtiö TGC-1:n omistustensa uudelleenjärjestelyn Venäjällä. TGC-1 omistaa ja operoi Venäjän luoteisosassa vesi- ja lämpövoimaa sekä Pietarin lämmönjakeluverkkoa. Gazprom Energoholding omistaa yhtiön osakekannasta 51,8 % ja Fortum 29,5 %.

Uudelleenjärjestelyssä Fortum perustaa Rosatomin kanssa yrityksen, joka omistaa TGC-1:n vesivoimatuotannon. Gazprom Energoholding jatkaa TGC-1:n lämpöliiketoimintaan liittyviä toimintoja. Nykyisen TGC-1:n omistusosuutensa kautta Fortumin osuus vesivoimaan keskittyneestä yrityksestä nousisi yli 75 %:iin. Rosatomista tulisi yrityksen vähemmistöomistaja vajaan 25 % osuudella.

Distribution

Maaliskuussa 2014 Fortum sai päätökseen Suomen sähkönsiirtoliiketoimintansa myynnin Suomi Power Networks Oy:lle. Yritysjärjestelyn velaton kauppahinta on 2,55 miljardia euroa. Fortum kirjasi yritysjärjestelystä 1,85 miljardin euron myyntivoiton eli 2,08 euroa osaketta kohden. Myyntivoitto kirjattiin Fortum Distribution -segmentin vuoden 2014 ensimmäisen neljänneksen tulokseen (liite 6).

Toukokuussa 2014 Fortum saattoi päätökseen Norjan sähkönsiirtoliiketoimintansa myynnin energiayhtiö Hafslundille (liite 6).

Osakkeet ja osakepääoma

Fortum Oyj:n osake on noteerattu Helsingin pörssissä (Nasdaq Helsinki). Vuonna 2014 Helsingin pörssissä vaihdettiin yhteensä 454,8 (465,0) miljoonaa Fortum Oyj:n osaketta, arvoltaan 8 134 miljoonaa euroa. Fortumin osakkeen korkein noteeraus jakson aikana oli 20,32 euroa ja alin 15,13 euroa. Vaihdoilla painotettu keskiarvo oli 17,89 euroa. Katsauskauden viimeisen pörssipäivän, 30.12. päätöskurssi oli 17,97 (16,63) euroa. Fortumin markkina-arvo katsauskauden viimeisen pörssipäivän päätöskurssin mukaan laskettuna oli noin 15 964 miljoonaa euroa.

Helsingin pörssin lisäksi Fortumin osakkeita vaihdettiin useilla vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla – esimerkiksi Boat-, BATS-, Chi-X- ja Turquoise-markkinoilla – sekä OTC-markkinoilla. Vuonna 2014 noin 58 % osakkeiden kokonaisvaihdosta käytiin muilla markkinapaikoilla kuin Nasdaq Helsingissä.

Joulukuun lopussa Fortum Oyj:n osakepääoma oli 3 046 185 953 euroa ja rekisteröityjen osakkeiden kokonaismäärä 888 367 045 kappaletta. Fortum ei omista omia osakkeitaan. Rekisteröityjen osakkeenomistajien määrä oli 109 403. Suomen valtion omistusosuus Fortumista oli vuoden lopussa 50,8 %. Hallintarekisteröityjen ja suorien ulkomaisten osakkeenomistajien osuus joulukuun lopussa oli 32,3 %.

Fortum Oyj vastaanotti 5.4.2014 arvopaperimarkkinalain 2 luvun 9 pykälän mukaisen liputusilmoituksen, jonka mukaan Capital Group Companies, Inc's ("CGC") omistus Fortumista ylitti 5 %:n rajan 3.4.2014.

Fortumin hallituksella ei ole yhtiökokouksen myöntämiä käyttämättömiä valtuuksia vaihtovelkakirjojen, optiolainojen tai uusien osakkeiden liikkeeseen laskemiseksi.

Konsernin henkilöstö

Fortumin toiminta on keskittynyt pääasiassa Pohjoismaihin, Venäjälle, Puolaan ja Baltiaan. Joulukuun lopussa henkilöstön kokonaismäärä oli 8 592 (vuoden 2013 lopussa 9 186).

Joulukuun lopussa Power and Technology -segmentissä oli 1 639 (1 723) työntekijää, Heat, Electricity Sales and Solutions -segmentissä 1 807 (1 968), Russia-segmentissä 4 213 (4 162) ja Distribution-segmentissä 390 (805). Muun henkilöstön määrä oli vuoden lopussa 543 (528).

Henkilöstön vähentyminen johtui pääasiassa Suomen ja Norjan sähkönsiirtoliiketoimintojen myynnistä ja Fortumin tehostamisohjelmasta. Tehostamisohjelmasta aiheutuneet henkilöstövähennykset on toteutettu luonnollisen poistuman, vapautuvien tehtävien uudelleenjärjestelyjen ja eläkkeelle siirtymisten kautta. Fortumin tehostamisohjelman aikana avoimet työpaikat on ensisijaisesti täytetty sisäisesti. Henkilöstön sisäistä liikkuvuutta on lisätty vuoden aikana. Työntekijöiden sisäinen liikkuvuus eri maiden ja divisioonien välillä vahvistaa osaamista ja parantaa hyvien käytäntöjen jalkautumista laajasti organisaatiossa.

Tutkimus ja kehitys

Kestävä kehitys on keskeinen osa Fortumin strategiaa, ja Fortumin tutkimus- ja kehitystoiminta (T&K) edistää ympäristömyönteisten energiaratkaisujen toteuttamista. Investoinnit uusiutuvan energiantuotannon kehittämiseen, kuten aurinkoenergiaan, ovat olennainen osa Fortumin strategian toteuttamista.

Vuonna 2014 Fortum, UPM ja Valmet päättivät kehittää yhdessä uutta teknologiaa, jolla voidaan valmistaa edistyneitä, pitkälle jalostettuja lignoselluloosapohjaisia polttoaineita kuten liikennepolttoaineita tai korkeamman jalostusarvon bionesteitä, ja kaupallistaa uusi teknologia.

Fortum ja Cleantech Invest Oyj solmivat yhteistyösopimuksen liiketoiminnan kehityksestä, mahdollisista tulevaisuuden clentech-investoinneista sekä tiedonvaihdesta.

Energiayhtiöt Fortum ja St1 aloittivat yhteistyön, jonka tavoitteena on rakentaa Suomen ensimmäinen geotermisellä energialla toimiva teollisen mittakaavan pilottilämpölaite. St1 aloittaa pilottituotantolaitoksen suunnittelun, ja laitoksen arvoidaan valmistuvan vuonna 2016.

Fortumin raportointikaudella allekirjoittama vuokrasopimus brittiläisen Wave Hub -koepuiston kanssa antaa mahdollisuuden koekäyttää täyden mittakaavan aaltovoimalaitteita valtameriolosuhteissa. Fortum on myös ostanut vähemmistöosuuden suomalaisesta aaltovoimateknologiaa kehittävästä Wello Oy:stä.

Fortum raportoi tutkimus- ja kehitykseen menot vuositasona. Vuonna 2014 Fortumin T&K-menot olivat 41 (49) miljoonaa euroa eli 0,9 % (0,9 %) liikevaihdosta.

Kestävä kehitys

Fortum pyrkii ottamaan huomioon liiketoiminnassaan tasapainoisesti taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun. Fortumin kestävä kehitys tavoitteet muodostuvat konsernitason avainmittareista ja divisioonatason mittareista.

Konsernin kestävä kehitys tavoitteet painottavat Fortumin yhteiskunnallista roolia ja mittaavat ympäristö- ja turvallisuustulosten lisäksi yhtiön mainetta, asiakastyytyväisyyttä sekä sähkön ja lämmön toimitusvarmuutta.

Kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista seurataan kuukausi-, neljännesvuosi- ja vuosiraportoinnin avulla. Kestävän kehityksen tavoiteasetanta ja tulosten seuranta, samoin kuin Fortumin kestävän kehityksen politiikan hyväksyminen ja kestävän kehityksen raportin katselmointi sisältyvät Fortumin hallituksen työjärjestykseen.

Yhtiö on listattuna STOXX Global ESG Leaders, NASDAQ OMX, OMX GES Sustainability Finland ja ECPI® -indekseissä. Fortum on myös mukana Carbon Disclosure Projectin pohjoismaisessa ilmastoindeksissä ja on saanut Prime Status (B-) -luokituksen saksalaiselta oekom Research AG:lta.

Fortumin kestävän kehityksen tavoitteet ja tulokset

Tavoitteet		IV/14	2014	Viiden vuoden keskiarvo
Sähköntuotannon CO ₂ -ominaispäästö EU:ssa (viiden vuoden keskiarvo), g/kWh	< 80	27	39	60
Energian kokonaistuotannon (sähkö ja lämpö) CO ₂ -ominaispäästö (viiden vuoden keskiarvo), g/kWh	< 200	183	189	198
Polttoaineiden käytön kokonaishyötysuhde (viiden vuoden keskiarvo), %	> 70	69	64	63
Merkittävät EHS-poikkeamat	< 35	6	27	-
CHP-laitosten käytettävyys, %	> 95	92,4	94,7	-
SAIDI, minuuttia, Ruotsi	< 100	24	97	-
Tapaturmataajuus (LWIF), oma henkilöstö	< 1,0	1,2	1,0	-
Tapaturmataajuus (LWIF), urakoitsijat	< 3,5	3,6	3,2	-

Yhtiön mainetta ja asiakastyytyväisyyttä koskevia tavoitteita seurataan vuositasolla. Vuoden 2014 One Fortum -tutkimuksessa yhtiön maineindeksi keskeisen sidosryhmien joukossa nousi 70,4:ään (2013: 69,8), joka on hieman alle tavoitetason 70,8. Asiakastyytyväisyys parani kaikissa divisioonissa, ja yhtiön tavoitetaso (70-74 pistettä) saavutettiin Heat ja Power Solutions -liiketoiminta-alueilla.

Taloudellinen vastuu

Taloudellisen vastuun keskeisiä tekijöitä ovat kilpailukyky, taloudellinen menestys ja markkinaehtoinen tuotanto. Tavoitteena on luoda pitkällä aikavälillä taloudellista arvoa, kannattavaa kasvua ja lisäarvoa osakkeenomistajille, asiakkaille, työntekijöille, tavarantoimittajille ja muille avainsidosryhmille yhtiön toiminta-alueilla. Fortumin tavoitteena on erinomainen taloudellinen menestys strategisesti valituilla keskeisillä alueilla vahvan osaamisen ja vastuullisten toimintatapojen avulla. Fortum mittaa taloudellista menestystään tunnusluvuilla, joita ovat sijoitetun pääoman tuotto (tavoite: 12 %), oman pääoman tuotto (tavoite: 14 %) ja pääomarakenne (tavoite: nettovelka/käyttökate eli EBITDA noin 3). Lisäksi Fortum on käyttänyt 1.1.2014 lähtien Global Reporting Initiativen (GRI) G4-indikaattoreita soveltuvin osin taloudellisesta vastuusta raportoimiseen.

Ympäristövastuu

Ilmastonmuutoksen hillitseminen, luonnonvarojen tehokas käyttö sekä energiantuotannon, jakelun ja toimitusketjun ympäristövaikutusten hallinta ovat keskeinen osa Fortumin ympäristövastuuta. Ympäristövastuussa korostuu yhtiön osaaminen CO₂-päästöttömässä vesi- ja ydinvoimatuotannossa sekä energiatehokkaassa CHP-tuotannossa. Fortumin konsernitason ympäristötavoitteet liittyvät hiilidioksidipäästöihin, energiatehokkuuteen ja merkittävien ympäristö-, työterveys- ja

turvallisuuspoikkeamien (EHS-poikkeamat) hallintaan. Joulukuun 2014 lopussa 100 % Fortumin sähkön- ja lämmöntuotannosta ja -jakelusta kaikissa toimintamaissa oli ISO 14001 -ympäristösertifioitu.

Fortumin ilmastotavoitteet seuraavalle viidelle vuodelle ovat: sähköntuotannon hiilidioksidin ominaispäästöt EU:n alueella alle 80 grammaa kilowattitunnilta (g/kWh) ja kokonaisenergiatuotannon (sähkö ja lämpö) hiilidioksidin ominaispäästöt alle 200 g/kWh kattaen kaikki toimintamaat. Molemmat tavoitteet on laskettu viiden vuoden keskiarvona. Joulukuun 2014 lopussa sähköntuotannon hiilidioksidin ominaispäästön viiden vuoden keskiarvo EU:n alueella oli 60 (60) g/kWh ja kokonaisenergiatuotannon hiilidioksidin ominaispäästön viiden vuoden keskiarvo 198 (197) g/kWh. Molemmat olivat tavoitetasoa parempia tuloksia.

Fortumin kokonaishiilidioksidipäästöt vuonna 2014 olivat 20,2 (20,5) miljoonaa tonnia (Mt), josta 3,6 (5,1) Mt kuului EU:n päästökauppajärjestelmän (ETS) piiriin. Vuodesta 2013 lähtien sähköntuotanto ei enää saa ilmaisia päästöoikeuksia EU:n päästökauppajärjestelmässä. Myös lämmöntuotannon ilmaisten päästöoikeuksien määrä vähenee asteittain vuosina 2013-2020. Vuodelle 2014 Fortum sai ilmaisia päästöoikeuksia 1,4 Mt.

Fortumin hiilidioksidipäästöt (miljoonaa tonnia, Mt)	IV/14	IV/13	2014	2013
Kokonaispäästöt	5,8	5,3	20,2	20,5
Päästökauppajärjestelmän alaiset päästöt	0,8	1,1	3,6	5,1
Myönnetyt päästöoikeudet			1,4	1,8
Päästöt Venäjällä	5,0	4,2	16,6	15,3

Fortumin tavoitteena on nostaa polttoaineiden käytön tehokkuus 70 %:iin viiden vuoden keskiarvona laskettuna. Vuonna 2014 polttoaineiden käytön tehokkuus oli 64 % (59 %), ja viiden vuoden keskiarvo joulukuun 2014 jälkeen oli 63 % (64 %), mikä on alle tavoitteen.

Fortumin tavoitteena on alle 35 merkittävää EHS-poikkeamaa vuodessa. Vuonna 2014 Fortumin toiminnoissa tapahtui 27 (35) merkittävää EHS-poikkeamaa. Näihin kuului 15 ympäristölupapoikkeamaa, neljä räjähdystä, neljä öljyvuotoa, kolme tulipaloo ja yksi INES 1 -luokan ydinlaitostapahtuma (INES=International Nuclear Event Scale). Poikkeamilla ei ollut merkittäviä ympäristö- tai taloudellisia vaikutuksia. Joensuun pyrolyysilaitoksella maaliskuussa 2014 tapahtunut räjähdys aiheutti pitkäaikaisen katkoksen pyrolyysiöljyn tuotannossa. Räjähdyksen syyt on selvitetty, ja työt tuotannon uudelleenkäynnistämiseksi ovat käynnissä.

Sosiaalinen vastuu

Sosiaalisen vastuun osa-alueella Fortumin innovaatiot sekä vähäpäästöisen sähkön ja lämmön toimitusvarmuus tukevat yhteiskunnan kehittämistä ja lisäävät hyvinvointia. Haluamme olla hyvä yritys kansalainen ja varmistaa turvalliset työolot kaikissa Fortumin toimipaikoissa työskenteleville työntekijöille ja urakoitsijoille. Joulukuun 2014 lopussa OHSAS 18001-sertifiointi kattoi 75 % Fortumin sähkön ja lämmön tuotanto- ja jakelutoiminnasta maailmanlaajuisesti.

Tammi-joulukuussa 2014 Fortumin CHP-laitosten käytettävyyttä oli 94,7 %, mikä on hieman alle vuotuisen tavoitetason 95 %. Ruotsin sähkönjakelussa kumulatiivinen SAIDI (System Average Interruption Duration Index) oli 97 (103) minuuttia eli alle vuositavoitteen, joka on alle 100 minuuttia.

Vuonna 2014 omien työntekijöiden poissaoloon johtaneiden tapaturmien taajuus (lost workday injury frequency, LWIF) oli 1,0 (1,0). Tämä vastaa konsernin tavoitetta oman henkilöstön tapaturmataajuudelle: vähemmän kuin yksi miljoonaa työtuntia kohti. Myös urakoitsijoiden poissaoloon johtaneiden tapaturmien taajuus parantui ja oli 3,2 (3,9). Valitettavasti Fortumin urakoitsijoille sattui kolme kuolemaan johtanutta onnettomuutta, kaksi Ruotsissa ja yksi Venäjällä. Lisäksi Fortum Värmen CHP8-projektissa tapahtui marraskuussa vakava onnettomuus, jonka seurauksena kaksi urakoitsijan työntekijää menehtyi. Sovittuja toimenpiteitä urakoitsijaturvallisuuden parantamiseksi jatketaan painottaen erityisesti rakennushankkeita. Fortumin ehdoton tavoite on välttää vakavat tapaturmat.

Fortum harjoittaa liiketoimintaa vastuullisesti toimivien liikekumppaneiden kanssa, jotka toimivat vastuullisesti ja noudattavat sekä Fortumin Toimintaohjetta (Code of Conduct) että Fortumin Toimintaohjetta palvelun- ja tavarantoimittajille (Supplier Code of Conduct). Tammi-joulukuussa 2014 Fortum auditoi 13 toimittajaa Bulgariassa, Kiinassa, Tšekin tasavallassa, Puolassa, Venäjällä ja Ruotsissa

Muutoksia Fortumin johdossa

Fortum uudisti liiketoimintarakenteensa 1.3.2014 alkaen. Muutoksen tavoitteena on vahvistaa strategian toteuttamisedellytyksiä nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä.

Matti Ruotsala nimitettiin Chief Operating Officeriksi (COO). Fortumin talousjohtajaksi (CFO) nimitettiin Timo Karttinen. Uusina jäseninä johtoryhmään nimitettiin ydin- ja lauhdevoimaliiketoiminnasta vastaava johtaja Tiina Tuomela, strategiasta ja yritysjärjestelyistä vastaava johtaja Kari Kautinen sekä yhteiskuntasuhteista vastaava johtaja Esa Hyvärinen.

Fortumin neljä raportointisegmenttiä divisioonineen ovat 1.3.2014 alkaen:

- Power and Technology (raportoi COO:lle)
 - Hydro Power and Technology, Per Langer, Executive Vice President (EVP)
 - Nuclear and Thermal Power, Tiina Tuomela, EVP
- Heat, Electricity Sales and Solutions (raportoi COO:lle), Markus Rauramo, EVP
- Russia, Alexander Chuvaev, EVP
- Distribution, Timo Karttinen, CFO

Fortumin kuusi esikuntatoimintoa ovat:

- Talous, jota johtaa CFO Timo Karttinen
- Strategia ja yritysjärjestelyt, johtajanaan Kari Kautinen
- Lakiasiat, jota johtaa lakiasiaintoiminnan johtaja Sirpa-Helena Sormunen (aloittanut syyskuussa 2014)
- Henkilöstö ja IT, josta vastaa henkilöstöjohtaja Mikael Frisk
- Viestintä, jota johtaa viestintäjohtaja Helena Aatinen
- Yhteiskuntasuhteet, josta vastaa yhteiskuntasuhteiden johtaja Esa Hyvärinen

COO Matti Ruotsala, CFO Timo Karttinen ja Venäjän divisioonan johtaja Alexander Chuvaev sekä esikuntatoimintojen johtajat raportoivat toimitusjohtajalle.

Kaarina Ståhlberg jätti perhesyistä Fortumin lakiasiaintoiminnan tehtävät ja johtoryhmän jäsenyyden 8.4.2014 alkaen.

Kesäkuussa 2014 OTK, varatuomari Sirpa-Helena Sormunen, 54, nimitettiin Fortumin lakiasiaintoiminnan johtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi 1.9.2014 alkaen. Hän raportoi toimitusjohtajalle.

Yhtiökokous 2014

Fortum Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin Helsingissä 8.4.2014. Yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen ja konsernitalinpäätöksen tilikaudelta 1.1. - 31.12.2013 ja myönsi vastuuvapauden Fortumin hallitukselle ja toimitusjohtajalle ja toimitusjohtajan sijaiselle koko vuodelta 2013.

Yhtiökokous päätti, että vuodelta 2013 maksetaan osinkoa 1,10 euroa osakkeelta. Osingonjaon täsmäytyspäivä oli 11.4.2014, ja osinko maksettiin 22.4.2014.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenmääräksi kahdeksan. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin uudelleen Sari Baldauf, varapuheenjohtajaksi valittiin Kim Ignatius, ja jäseniksi uudelleen valittiin Minoo Akhtarzand, Heinz-Werner Binzel, Ilona Ervasti-Vaintola, Christian Ramm-Schmidt, ja uusiksi jäseniksi Petteri Taalas ja Jyrki Talvitie.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenten palkkiot seuraavasti: puheenjohtaja 75 000 euroa/vuosi, varapuheenjohtaja 57 000 euroa/vuosi ja hallituksen jäsenet 40 000 euroa/vuosi. Tarkastus- ja riskivaliokunnan puheenjohtajana toimivalle hallituksen jäsenelle 57 000 euroa vuodessa siinä tapauksessa, että hän ei samalla toimi hallituksen puheenjohtajana tai varapuheenjohtajana. Lisäksi hallituksen ja sen valiokuntien kokouksista maksetaan 600 euron palkkio. Kokouspalkkio maksetaan kaksinkertaisena Suomen ulkopuolella Euroopassa asuville hallituksen jäsenille ja kolminkertaisena Euroopan ulkopuolella asuville jäsenille.

Yhtiökokous päätti muuttaa hallituksen ehdotuksen mukaisesti yhtiön yhtiöjärjestystä seuraavasti; 1) poistetaan hallitukseen valittavan jäsenen ylikäraja valtion omistajaohjauksen kannan mukaisesti pykälästä 6, 2) lisätään mahdollisuus toimittaa kutsu yhtiökokoukseen julkaisemalla se yhtiön internetsivuilla pykälään 12, tehdään kielellisiä ja teknisiä muutoksia pykäliin 3 ja 4 mm. poistamalla osakkeiden osakeyhtiölaissa tarkoitettu nimellisarvo.

Tämän lisäksi varsinaiseksi tilintarkastajaksi valittiin uudelleen KHT-yhteisö Deloitte & Touche Oy. Yhtiökokous päätti maksaa tilintarkastajalle palkkiota yhtiön hyväksymän laskun mukaan.

Syyskuussa nimitettiin Fortumin osakkeenomistajien nimitystoimikuntaan valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosaston johtaja Eero Heliövaara ja KELA:n pääjohtaja Liisa Hyssälä. Lisäksi nimitystoimikunnassa toimii Fortumin hallituksen puheenjohtaja Sari Baldauf.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

22.1.2015 Fortum ilmoitti että toimitusjohtaja Tapio Kuula jää 1.2.2015 työkyvyttömyyseläkkeelle. Kuula toimi Fortumin toimitusjohtajana vuodesta 2009. Fortumin hallitus on käynnistänyt seuraajan hakuprosessin käsittäen sekä sisäisiä että ulkoisia kandidaatteja. Talousjohtaja Timo Karttinen hoitaa myös väliaikaisesti toimitusjohtajan tehtäviä tänä aikana.

22.1.2015 Fortumin osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdotti varsinaiselle yhtiökokoukselle 2015, että hallitus koostuu kahdeksasta (8) jäsenestä ja että seuraavat henkilöt valitaan hallituksen jäseniksi tulevaisuuteen, joka päättyy vuoden 2016 yhtiökokouksen päättyessä. Uudelleenalittaviksi ehdotetaan: Sari Baldauf, hallituksen puheenjohtajaksi, Kim Ignatius, varapuheenjohtajaksi ja jäseniksi Minoo Akhtarzand, Heinz-Werner Binzel, Petteri Taalas ja Jyrki Talvitie. Uusiksi jäseniksi ehdotetaan valittavan Eva Hamilton ja Tapio Kuula.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta tulee ehdottamaan vuoden 2015 varsinaiselle yhtiökokoukselle, että hallituksen jäsenille maksettavat palkkiot ovat tulevana toimikautena seuraavat: puheenjohtaja: 90 000 euroa vuodessa, varapuheenjohtaja: 65 000 euroa vuodessa ja jäsen: 45 000 euroa vuodessa sekä tarkastus- ja riskivaliokunnan puheenjohtaja: 65 000 euroa vuodessa siinä tapauksessa, että hän ei samalla toimi hallituksen puheenjohtajana tai varapuheenjohtajana.

Näkymät

Avaintekijät ja riskit

Fortumin taloudellinen tulos on altis useille taloudellisille, strategisille, poliittisille, yritystaloudellisille sekä operatiivisille riskeille. Fortumin tuloksen kannalta yksi tärkeimmistä tekijöistä on sähkön tukkuhinta Pohjoismaissa. Tukkuhinnan kehityksen avaintekijöitä Pohjoismaissa ovat kysynnän ja tarjonnan tasapaino, polttoaineiden ja CO₂-päästöoikeuksien hinnat sekä vesitilanne. Fortumin investointiohjelman valmistuminen Venäjällä on myös yksi yhtiön tuloskasvun avaintekijöistä, sillä se kasvattaa tuotantokapasiteettia ja CSA-kapasiteettimaksuja.

Fortumin tuotanto- ja myyntivolyymit

Sähkötuotanto				
TWh	IV/2014	IV/2013	2014	2013
Fortumin sähkötuotanto EU-maissa ja Norjassa	13,4	11,2	50,1	47,4
Fortumin sähkötuotanto Venäjällä	7,0	5,5	23,3	20,0
Yhteensä	20,5	16,7	73,4	67,4

Lämmöntuotanto				
TWh	IV/2014	IV/2013	2014	2013
Lämmöntuotanto EU-maissa ja Norjassa	2,2	3,1	8,2	10,4
Lämmöntuotanto Venäjällä	9,2	8,0	26,4	24,2
Yhteensä	11,4	11,1	34,6	34,6

Sähkötuotantokapasiteetti segmenteittäin				
MW			31.12.2014	31.12.2013
Power			9 063	9 475
Heat, Electricity Sales and Solutions			803	793
Russia			4 758	4 250
Yhteensä			14 624	14 518

Lämmöntuotantokapasiteetti segmenteittäin				
MW			31.12.2014	31.12.2013
Power			0	250
Heat, Electricity Sales and Solutions			3 936	4 317
Russia			13 466	13 466
Yhteensä			17 402	18 033

Sähkötuotanto lähteittäin Pohjoismaissa				
TWh	IV/2014	IV/2013	2014	2013
Vesi- ja tuulivoima	6,0	3,9	22,4	18,1
Ydinvoima	6,9	6,0	23,8	23,7
Lämpövoima	0,4	0,7	1,8	3,4
Yhteensä	13,3	10,6	48,0	45,2

Sähkötuotanto lähteittäin Pohjoismaissa				
%	IV/2014	IV/2013	2014	2013
Vesi- ja tuulivoima	45	37	46	40
Ydinvoima	52	56	50	52
Lämpövoima	3	7	4	8
Yhteensä	100	100	100	100

Sähkönmyynti				
milj. euroa	IV/2014	IV/2013	2014	2013
Sähkönmyynti EU-maissa ja Norjassa	642	589	2 299	2 462
Sähkönmyynti Venäjällä	182	214	758	822
Yhteensä	824	803	3 057	3 284

